

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

จากการสำรวจการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 760 ตัวอย่าง โดยใช้กระดาษทำการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลที่ประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานหลัก 10 รายการ และการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานรอง 3 รายการ เพื่อประเมินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท สำหรับปี 2549 ถึงปี 2553 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาด ปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน และศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรม ซึ่งแบ่งออกเป็น 7 กลุ่มอุตสาหกรรม คือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง ทำให้ได้ข้อสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยนี้สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการเก็บรวบรวมและการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งวัดจากดัชนีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานหลักและส่วนงานรองของบริษัทในปี 2549 ถึงปี 2553 รวมทั้งหมด 760 ตัวอย่าง พบว่า รายการที่กำหนดให้มีการเปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 สำหรับส่วนงานหลักและส่วนงานรองที่มีการเปิดเผยมากที่สุด คือ รายได้ตามส่วนงานจากการขายให้กับบุคคลภายนอก รายการที่มีการเปิดเผยน้อยที่สุด คือ ผลรวมของค่าใช้จ่ายที่มีใช้เงินสดที่เป็นสาระสำคัญ โดยบริษัทจดทะเบียนมีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานหลักและส่วนงานรอง โดยเฉลี่ยได้ครอบคลุมในรายละเอียดประมาณ 0.28 หรือคิดเป็นร้อยละ 28 ของรายละเอียดทั้งหมดที่จำเป็นต้องเปิดเผย

หรือประมาณ 2-3 รายการ ซึ่งไม่ถึงร้อยละ 50 ของรายการที่กำหนดให้เปิดเผยตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาดและปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาด ปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน โดยมีขนาดของกิจการและประเภทอุตสาหกรรมเป็นตัวแปรควบคุมตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับปี 2549 ถึงปี 2553 รวม 760 ตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาดมีทิศทางความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 คือ ปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน กล่าวคือ บริษัทที่เป็นผู้นำทางการตลาดหรือเป็นผู้ที่มีส่วนแบ่งครองตลาดมากจะเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานสูง อันสะท้อนให้เห็นว่าบริษัทขนาดใหญ่และมีค่าส่วนแบ่งครองตลาดเป็นสัดส่วนที่สูงให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน พบว่า อัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ คือ ไม่มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานอย่างมีนัยสำคัญ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 2 สมมติฐานการวิจัยที่ 3 และสมมติฐานการวิจัยที่ 4

สำหรับผลการทดสอบตัวแปรควบคุม พบว่า ตัวแปรขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน กล่าวคือ บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานที่สูงกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก นอกจากนี้ผลการทดสอบตัวแปรประเภทอุตสาหกรรม พบว่า บริษัทที่อยู่ในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานไม่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ สำหรับกลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภคและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรม

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของบริษัทแยกตาม กลุ่มอุตสาหกรรม โดยแบ่งออกเป็น 7 กลุ่มอุตสาหกรรม ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการ กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม กลุ่มสินค้าอุปโภค บริโภคและกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วยหมวดอุตสาหกรรมต่าง ๆ ทั้งสิ้น 21 หมวดอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มทรัพยากรเป็นกลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วน งานสูงที่สุด แต่จากการพิจารณาจำนวนบริษัทกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีเพียง 45 ตัวอย่าง ซึ่งน้อยกว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มีค่าสูง และค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูล ตามส่วนงานรองลงมา คือ กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบริการและกลุ่มอื่น ๆ ตามลำดับ และกลุ่ม อุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานต่ำที่สุด คือ กลุ่มสินค้าอุปโภค บริโภค และเมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละหมวดอุตสาหกรรมในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค พบว่า หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์ มีบริษัทกลุ่มตัวอย่างเพียง 10 ตัวอย่าง โดยมีค่าเฉลี่ยของ ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานอยู่ในลำดับที่ต่ำที่สุดท้าย

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของแต่ละหมวด อุตสาหกรรม (กลุ่มย่อย) พบว่า หมวดอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วน งานสูงที่สุด คือ หมวดพลังงานและสาธารณูปโภค ซึ่งอยู่ในกลุ่มทรัพยากรและเป็นกลุ่ม อุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่า กลุ่ม ทรัพยากรมีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ รวมถึงเมื่อเปรียบเทียบ ในหมวดอุตสาหกรรมพลังงานและสาธารณูปโภคก็มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานมากกว่าหมวด อุตสาหกรรมอื่น ๆ เช่นกัน

นอกจากนี้ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน ของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยใช้สถิติ ทดสอบครุสคัล – วาลิส ซึ่งเป็นการทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ เนื่องจากบางกลุ่มตัวอย่างมีขนาด เล็กและมีได้มีการแจกแจงแบบปกติ พบว่า ค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของ บริษัทที่อยู่ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงสอดคล้องกับ สมมติฐานการวิจัยที่ 5 แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของแต่ละ กลุ่มอุตสาหกรรมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญอย่างน้อย 2 กลุ่มอุตสาหกรรม

จากนั้นทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน จำแนกตามส่วนงาน โดยการจับคู่เปรียบเทียบทีละ 2 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยใช้ค่าสถิติทดสอบ

Mann - Whitney U Test ซึ่งเป็นการทดสอบที่ไม่ใช้พารามิเตอร์ เนื่องจากบางกลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็กและมีได้มีการแจกแจงแบบปกติ เพื่อพิจารณาว่ากลุ่มอุตสาหกรรมประเภทใดมีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ พบว่า กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (M&PIND) และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (CPIND) ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ใน 2 ลำดับสุดท้ายและมีค่าเฉลี่ยแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ มากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยสามารถแยกออกเป็น 3 ส่วน ตามผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ดังนี้ การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการสำรวจการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีการเปิดเผยตามส่วนงานในปี 2549 ถึงปี 2553 รวมทั้งสิ้น 760 ตัวอย่าง พบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานเพียง 2-3 รายการของรายการที่กำหนดให้เปิดเผยตามมาตรฐานฉบับที่ 50 และส่วนใหญ่รายการที่เปิดเผยมากที่สุดเป็น 3 ลำดับแรก คือ รายได้ตามส่วนงานจากการขายให้กับบุคคลภายนอก ผลได้ (เสีย) ตามส่วนงาน และราคาตามบัญชีทั้งสิ้นของสินทรัพย์ตามส่วนงาน ตามลำดับ ดังนั้นสรุปได้ว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่สามารถเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานหลักและส่วนงานรองรวมกันได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของรายการทั้งหมดที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนดให้เปิดเผย ซึ่งจากงานวิจัยของเสาวลักษณ์ เอี่ยมวชิรกุล (2549) กล่าวว่า บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 เรื่อง การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานค่อนข้างน้อย อาจเนื่องมาจากบริษัทต้องมีการระงับในการนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติม เพราะต้องแยกองค์ประกอบของรายการบัญชีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามส่วนงานที่กำหนด และมีความยุ่งยากในการจัดเตรียมข้อมูล เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้กำหนดให้ส่วนงานที่เสนอรายงานมีความสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารองค์การและระบบทางการเงินภายในกิจการ ทำให้บางบริษัทอาจต้องปรับเปลี่ยนระบบการจัดทำข้อมูลและรายงานภายในองค์กรใหม่ ซึ่งทำให้ต้นทุนในการจัดเตรียมข้อมูลสูงขึ้นด้วย หรือมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้อาจมีการเปิดช่องให้ปฏิบัติด้านความละเอียดของข้อมูลที่เปิดเผย เช่น นิยามของส่วนงานภูมิศาสตร์ที่ระบุว่าเป็นความแตกต่างภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งอาจครอบคลุมภาคหนึ่งในประเทศใดประเทศหนึ่งหรือกลุ่มประเทศก็ได้ ทำให้กิจการสามารถตีความได้ว่าถ้าดำเนินงานภายในประเทศ

เดียวก็ถือว่ามีส่วนงานภูมิศาสตร์เดียวกันนั้น บริษัทจำนวนมากจึงไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนงานรอง นอกจากนี้ผู้บริหารของบริษัทส่วนใหญ่ก็ไม่ต้องการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน เนื่องจากกลัวเสียเปรียบด้านการแข่งขันจากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาดและปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาด ปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน โดยมีขนาดของกิจการและประเภทอุตสาหกรรมเป็นตัวแปรควบคุม ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาด (M_LEADER)

จากผลการทดสอบพบว่า ความเป็นผู้นำทางการตลาด (วัดจากรายได้รวมของบริษัทหารด้วยรายได้ทั้งหมดในอุตสาหกรรมนั้น ๆ) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน มีทิศทางความสัมพันธ์สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 คือ ปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีตของ ณรงค์ฤทธิ์ ชาญสุวรรณ (2550) ที่พบว่า บริษัทที่มีส่วนแบ่งครองตลาดในอุตสาหกรรมนั้นเป็นจำนวนมาก มีความน่าจะเป็นที่จะเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 มากกว่าบริษัทที่มีส่วนแบ่งครองตลาดจำนวนน้อยในอุตสาหกรรม เนื่องจากบริษัทที่มีขนาดใหญ่มีค่าส่วนแบ่งครองตลาดในอุตสาหกรรมจำนวนมากและมีความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนมาก มีความน่าจะเป็นที่จะเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามส่วนงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 ทั้งเต็มรูปแบบหรือบางส่วน อันสะท้อนให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีขนาดใหญ่และมีค่าส่วนแบ่งครองตลาดเป็นสัดส่วนที่สูง ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลและต้องการที่จะเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับรู้ถึงความโปร่งใสของการดำเนินธุรกิจให้มากขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบริษัทที่เกื้อกูลต่อไป

2. ปัจจัยด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของบริษัท

จากผลการทดสอบไม่พบความสัมพันธ์ของอัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานอย่างมีนัยสำคัญ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ 2 สมมติฐานการวิจัยที่ 3 และสมมติฐานการวิจัยที่ 4

กล่าวได้ว่า อัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์ของบริษัทไม่สะท้อนถึงระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prencipe (2004) ที่ไม่พบว่าอัตราการเจริญเติบโตมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของบริษัท อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ Singhvi and Desai (1971 อ้างถึงใน อติสรา ผลาวรรณ, 2547) กล่าวว่า อัตราผลตอบแทนของกิจการที่สูง ทำให้ผู้บริหารยินดีเพิ่มระดับการเปิดเผยข้อมูล เพื่อเป็นการรักษาดำเนินงานและผลตอบแทนต่าง ๆ โดยในทางตรงกันข้าม หากอัตราผลตอบแทนต่ำก็จะเป็นการเปิดเผยข้อมูลในระดับต่ำ เพื่ออธิบายเหตุผลของการขาดทุน และงานวิจัย Walton (1992) Singhvi and Desai (1971 อ้างถึงใน โชติญาณ์ หิตะพงศ์, 2549) กล่าวว่า บริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ดีและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้จะมีแนวโน้มที่จะเปิดเผยข้อมูลในระดับที่มากกว่าบริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ไม่ดีหรือประสบความล้มเหลว และการที่บริษัทสามารถทำการดำเนินงานได้ดีจะเป็นการกระตุ้นให้มีการเปิดเผยข้อมูลมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะแสดงให้เห็นให้ผู้ลงทุนและผู้ถือหุ้นของบริษัท เห็นว่าบริษัทประสบความสำเร็จตามเป้าหมายเป็นที่น่าสนใจ

3. ตัวแปรควบคุม พบว่า ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เอี่ยมวชิรกุล (2549) อติสรา ผลาวรรณ (2547) โชติญาณ์ หิตะพงศ์ (2549) Trotman and Bradley (1981) Birt, Bilson, Smith and Whaley (2003) Hossain and others (1994) Meek and others (1995) Williams (1999) Zoysa and Wijewardena (2003) พบว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีการเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก อาจเนื่องมาจากบริษัทที่มีขนาดใหญ่กว่าจะมีต้นทุนในการจัดทำข้อมูลและความเสียเปรียบทางการแข่งขันจากการเปิดเผยข้อมูลต่ำกว่าบริษัทที่มีขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับ Diamond and Verrecchia (1991) พบว่าต้นทุนในการจัดทำจะลดลงตามขนาดองค์กร เนื่องจากกิจการขนาดเล็กต้องใช้จ่ายจำนวนมากในการเผยแพร่ข้อมูลให้ข่าวเป็นที่ทราบโดยทั่วกัน ในขณะที่กิจการขนาดใหญ่จะได้รับความสนใจจากนักวิเคราะห์หรือผู้ที่สนใจข้อมูลอยู่แล้ว ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จะลดลง รวมถึงบริษัทขนาดใหญ่จะต้องเผชิญกับแรงผลักดันที่จะต้องแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับจากสาธารณชน (Trotman & Bradley, 1981) สำหรับตัวแปรประเภทอุตสาหกรรม พบว่า บริษัทในกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานไม่แตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีลำดับการเปิดเผยข้อมูลอยู่ลำดับที่ 5 จากกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมด 7 กลุ่ม บริษัทในกลุ่มทรัพยากร กลุ่มเทคโนโลยีและกลุ่มบริการมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ โดยทั้ง 3 กลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานมากที่สุดเป็น 3 ลำดับแรกตามลำดับ สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ เอี่ยมวชิรกุล (2549) กล่าวว่า กลุ่มทรัพยากร ประกอบด้วยหมวด
พลังงานและสาธารณูปโภค เป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรของประเทศและมักถูกควบคุมโดย
หน่วยงานของรัฐบาลจึงมีระดับการเปิดเผยข้อมูลสูงสุด ทั้งนี้งานวิจัยของ Eng and Mak (2003)
พบว่า เมื่อหน่วยงานของรัฐบาลถือหุ้นของบริษัทในสัดส่วนที่สูงขึ้น จะมีอำนาจเรียกร้องให้บริษัท
มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ทำให้บริษัทที่อยู่ในกลุ่มทรัพยากรซึ่งรัฐบาลถือหุ้นสูงมี
ระดับการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพสูง สำหรับบริษัทในกลุ่มเทคโนโลยี ซึ่งมีการเปิดเผยข้อมูลตาม
ส่วนงานสูงเป็นลำดับที่ 2 เป็นกลุ่มธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและการ
แข่งขันสูง จึงมีระดับการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพสูงเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hermann
and Thomus (2000) พบว่าบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีอุปสรรคในการเข้าสู่อุตสาหกรรม
(Barriers to entry) สูงและมีความเสี่ยงสูง จึงมีระดับการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานที่สูง บริษัทใน
กลุ่มบริการมีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานสูงเป็นลำดับที่ 3 เป็นกลุ่มธุรกิจเกี่ยวกับการให้บริการ
โดยสามารถปันส่วนต้นทุนจากการให้บริการให้กับส่วนงานต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน ทำให้กลุ่ม
อุตสาหกรรมดังกล่าวมีระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานสูง ในขณะที่กลุ่ม
สินค้าอุปโภคบริโภคมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานแตกต่างจากกลุ่ม
อุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญ โดยมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานอยู่ใน
ลำดับสุดท้าย ซึ่งประกอบด้วย 3 หมวดอุตสาหกรรม ได้แก่ หมวดของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน
หมวดของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์และหมวดแฟชั่น ซึ่งเป็นธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตที่มีกม
กระบวนการผลิตที่ต่อเนื่องกันและมีความซับซ้อนในการผลิต จึงทำให้การปันส่วนต้นทุนให้กับ
ส่วนงานต่าง ๆ ไม่ชัดเจน และทำให้มีระดับการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามส่วนงานต่ำกว่ากลุ่ม
อุตสาหกรรมอื่น ๆ

การเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของ
บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างกลุ่มอุตสาหกรรม

การเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน
ของบริษัทในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม พบว่า บริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันจะมี
การเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ 5
บริษัทในกลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (M&PIND) และกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (CPIND)
เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีค่าเฉลี่ยของดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานต่ำและมีค่าเฉลี่ยของดัชนี
การเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานแตกต่างจากกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ มากที่สุด งานวิจัยของ
เสาวลักษณ์ เอี่ยมวชิรกุล (2549) กล่าวว่า กลุ่มวัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม (M&PIND) และกลุ่ม
สินค้าอุปโภคบริโภค (CPIND) เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการผลิตที่มีกระบวนการผลิตที่ต่อเนื่องกัน

และมีความซับซ้อน จึงทำให้การปันส่วนต้นทุนให้กับส่วนงานต่าง ๆ ไม่ชัดเจน และทำให้การเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานอยู่ในระดับต่ำ

จากการอภิปรายข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า กลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานแตกต่างกัน โดยบริษัทที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ประกอบธุรกิจในลักษณะของอุตสาหกรรมการผลิตมีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานต่ำกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ

ข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อจำกัดทางด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาก่อนนำผลการศึกษาไปใช้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้านี้เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากในหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัทในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน โดยมีได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากส่วนอื่น ๆ ของรายงานประจำปีแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และการรายงานและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร เนื่องจากงานวิจัยที่ผ่านมาได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของ ก.ล.ต. แล้ว (อติศรา ผลารธรรม, 2547) ซึ่งมีการวิเคราะห์ถึงการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานตามที่ ก.ล.ต. กำหนดให้เปิดเผยในแบบ 56-1 แต่การศึกษาค้นคว้านี้จึงเป็นการวิเคราะห์ถึงการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานในหมายเหตุประกอบงบการเงินว่า บริษัทได้มีการเปิดเผยข้อมูลตามที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนดไว้หรือไม่ ถึงแม้ว่างบการเงินของบริษัทยังมีผู้สอบบัญชีทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของงบการเงินแล้ว แต่คุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของบริษัทก็อาจแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ที่ต้องการนำผลการวิจัยไปใช้ควรมีการพิจารณาถึงการเปิดเผยข้อมูลในส่วนอื่น ๆ นอกเหนือจากส่วนที่ได้พิจารณาตามงานวิจัยในครั้งนี้

2. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานเฉพาะรายการที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนดให้เปิดเผย 13 รายการ คือ การเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานหลัก 10 รายการ และการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานรอง 3 รายการ ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานตามรายการที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนดเท่านั้น เพื่อนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างว่าบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานรายการใดบ้าง โดยมีได้มีการพิจารณาถึงว่า ถ้าบริษัทที่ไม่เปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานนั้นเป็นเพราะสาเหตุใด ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่า บริษัทที่ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกข้อมูลตามส่วนงานได้ เนื่องจากบริษัทมีส่วนงานเพียงส่วนงานเดียวหรือดำเนินธุรกิจเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น จึงไม่มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน ซึ่งถือว่า

บริษัทนี้ได้มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานแล้ว หรือบริษัทที่ไม่เปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานนั้น อาจจะมีได้บอกสาเหตุใด ๆ ในการไม่เปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน ซึ่งถือว่าบริษัทเหล่านั้นไม่มีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานแต่อย่างใด ดังนั้นผลการวัดการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของงานวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นการประเมินรายการที่มาฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนดให้เปิดเผยเท่านั้น

3. การที่บางบริษัทไม่เปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน เพราะเกิดจากความเกรงกลัวว่า บริษัทจะสูญเสียความสามารถเชิงการแข่งขัน หรือเห็นว่าเป็นข้อมูลความลับของกิจการ ถึงแม้ว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นไปตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ก็ตาม อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.ล.ต.และตลาดหลักทรัพย์ได้ออกมาแสดงความเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานนี้มีได้ทำให้บริษัทสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน เพราะการตัดสินใจซื้อสินค้าของลูกค้าไม่ได้ขึ้นอยู่กับราคาเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น คุณภาพของสินค้าหรือบริการที่ให้ความตรงต่อเวลา เป็นต้น

4. ในการวิจัยครั้งนี้ได้มีการนำดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบไม่ถ่วงน้ำหนัก หรือการให้ความสำคัญกับแต่ละรายการที่บริษัทเปิดเผยอย่างเท่าเทียมกันมาใช้ในการวัดการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน เนื่องจากหากมีการให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละรายการ จะทำให้น้ำหนักที่กำหนดขึ้นแตกต่างกันไปตามกลุ่มผู้ใช้ที่แตกต่างกันแม้จะเป็นรายการเดียวกัน ซึ่งดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบไม่ถ่วงน้ำหนักเป็นวิธีการหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนอกจากงานวิจัยที่ผ่านมาในการวัดค่าการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของบริษัทต่าง ๆ (Prencipe, 2004; Prather-Kinsey & Meek, 2004)

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษานี้ ทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หน่วยงานที่กำกับดูแล

สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรมีการติดตามดูแลการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของบริษัท ทั้งการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี เพื่อให้การแสดงผลของข้อมูลของบริษัทเป็นไปตามบรรทัดฐานของมาตรฐานการบัญชีเดียวกัน นอกจากนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ควรมีการสำรวจความต้องการข้อมูลของนักลงทุนหรือผู้ใช้ข้อมูลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น นักวิเคราะห์ทางการเงิน เพื่อนำผลที่ได้มาประกอบการพิจารณาในการกำหนดหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งเพื่อเป็น

แนวทางให้แก่บริษัทจดทะเบียนได้ทราบถึงความสนใจหรือความต้องการข้อมูลของผู้ใช้ข้อมูล ซึ่งจะทำให้การเปิดเผยข้อมูลของบริษัทสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลได้อย่างแท้จริง และสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรจัดให้มีการให้ความรู้ทางวิชาการ เพื่อให้ผู้ถือหุ้น ฝ่ายบริหารและผู้ลงทุนตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นทำหน้าที่กำกับดูแลให้ผู้บริหารของบริษัทดูแลการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี และมีการเปิดเผยข้อมูลได้ถูกต้อง ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

สภาวิชาชีพบัญชีควรมีการทบทวนมาตรฐานการบัญชีที่ประกาศใช้แล้วหรือร่าง มาตรฐานการบัญชีที่ยังไม่ประกาศใช้ ถึงประเด็นที่อาจมีปัญหา ติดตามและวิเคราะห์ถึงผลกระทบ เพื่อพิจารณาแก้ไขร่างมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ มาตรฐานการบัญชีมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ในอนาคตมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 อาจได้รับการปรับปรุงใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ IFRS 8 ซึ่งทำให้ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 ไม่มีผลบังคับใช้ต่อไป ดังนั้นถ้าคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี สามารถกำหนดทางเลือกให้บริษัทที่กำลังเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานตาม มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 นี้ ได้เปิดเผยข้อมูลเหล่านี้อย่างต่อเนื่องไป น่าจะส่งผลให้บริษัทได้รับ ประโยชน์มากกว่าการประยุกต์มาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ เนื่องจากบริษัทเหล่านี้ไม่ได้รับความ เสียหายจากการเปิดเผยข้อมูลและไม่ทำให้เกิดความเสียเปรียบทางการค้าแต่อย่างใด แต่ได้รับ ประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบรรษัทภิบาลที่ดีต่อไป (ณรงค์ฤทธิ์ ขาญสุวรรณ, 2550) อีกทั้งในปัจจุบันมีมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผย ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน 2 ฉบับ คือ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 ที่มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537 เป็นต้นไป และร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 ที่บริษัทอาจเลือกใช้ ได้ ดังนั้นบริษัทสามารถเลือกได้ว่าจะเปิดเผยข้อมูลตามเกณฑ์ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 หรือ ตามเกณฑ์ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 โดยเกณฑ์ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 มีการกำหนดเกณฑ์ระดับการเปิดเผยข้อมูลต่ำกว่าเกณฑ์ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 โดย มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 มีรายการที่กำหนดให้บริษัทเปิดเผยและให้เหตุผลในการเปิดเผย ข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานในแต่ละรายการได้อย่างครอบคลุมสำหรับบริษัทที่มีการ ประกอบธุรกิจที่หลากหลายแตกต่างกันหรือมีการดำเนินงานในเขตภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกันได้อย่าง เหมาะสม จึงก่อให้เกิดประโยชน์กับบริษัทที่เปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานและผู้ใช้ งบการเงิน

หน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สมาคมบริษัทจดทะเบียน สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาวิชาชีพบัญชี ควรจัดให้มีการสัมมนาและอบรมให้บริษัทจดทะเบียนตระหนักถึงหน้าที่และความสำคัญของการเงิน รวมถึงการรับทราบระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง ครบถ้วนยิ่งขึ้น

2. บริษัทจดทะเบียน

ในการปรับปรุงคุณภาพการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น บริษัทควรให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานให้มีความครอบคลุมตามที่มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนด และบริษัทควรให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานกำกับดูแลจัดทำขึ้น เช่น การจัดทำกระดานทำการตรวจสอบแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และแบบตรวจสอบความครบถ้วนของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่สำนักงาน ก.ล.ด. ได้จัดทำขึ้น เพื่อควบคุมให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลตามรายการที่กำหนดไว้ และบริษัทควรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพของการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการประเมินความเสี่ยงและผลตอบแทนของบริษัทต่อผู้ใช้ข้อมูล รวมถึงบริษัทควรติดตามข่าวสารการเปลี่ยนแปลงของกฎระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานกำกับดูแลอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากนี้บริษัทควรจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบที่มีหน้าที่กำกับดูแลทางด้านการจัดทำรายงานทางการเงิน การเปิดเผยข้อมูลและการควบคุมภายในโดยเฉพาะ เช่น การดูแลรายการทางการเงินของบริษัทให้ตรงกับความเป็นจริง ความครบถ้วน เพียงพอและเชื่อถือได้ ดูแลให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการพิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นต้น อันนำไปสู่การมีระบบการจัดทำบัญชีและงบการเงินที่น่าเชื่อถือ

3. ผู้ใช้งบการเงิน

เมื่อบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 50 กำหนด จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงผลการดำเนินงานในอดีตของกิจการได้มากขึ้น โดยสามารถประเมินความเสี่ยงและผลตอบแทนของกิจการได้ และใช้ข้อมูลในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้บริษัทที่มีความเป็นผู้นำทางการตลาดในสัดส่วนที่สูงจะมีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานสูงด้วย แสดงว่าบริษัทที่เป็นผู้นำทางการตลาดนั้นให้ความสำคัญกับความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนได้รับรู้ ดังนั้นทำให้ผู้ใช้งบการเงินเกิดความเชื่อมั่นในบริษัทมากขึ้น รวมทั้งยังสามารถเปรียบเทียบข้อมูลตามส่วนงาน

ระหว่างงวดได้ ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินทราบผลการดำเนินงานของบริษัทที่มีความชัดเจนมากขึ้น และเกิดความเชื่อถือในบริษัทที่เป็นผู้นำทางการตลาดมากขึ้น

งานวิจัยในอนาคต

การศึกษาครั้งนี้ได้ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเป็นผู้นำทางการตลาด ปัจจัยคุณลักษณะด้านการดำเนินงานและผลการดำเนินงานของบริษัท ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโต ความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของหลักทรัพย์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน จำแนกตามส่วนงาน เพื่อประเมินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงานในหมายเหตุประกอบงบการเงินของแต่ละบริษัท โดยการพัฒนากระดวยทำการขึ้นเพื่อใช้ในการคำนวณดัชนีการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน อันเป็นตัวแทนในการวัดการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน ซึ่งผู้สนใจอาจทำการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของการสัมภาษณ์ หรือใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบริษัทที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน เพื่อทราบถึงแรงจูงใจของบริษัทที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน หรืออาจนำลักษณะอื่น ๆ ของบริษัทที่มีได้นำมาศึกษา ในครั้งนี้มาศึกษาเพิ่มเติม ว่าลักษณะของบริษัทแบบใดที่อาจมีความสัมพันธ์กับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน เช่น การร่วมถือหุ้น โดยรัฐบาล แรงกดดันที่ต้องปฏิบัติตามกลุ่มอุตสาหกรรม นักวิเคราะห์ที่สนใจ เป็นต้น นอกจากนี้งานวิจัยในอนาคตเกี่ยวกับการวัดระดับการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน อาจใช้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบถ่วงน้ำหนัก ในการให้น้ำหนักตามความสำคัญของแต่ละรายการ หรือใช้ดัชนีการเปิดเผยข้อมูลแบบถ่วงน้ำหนักควบคู่กับแบบไม่ถ่วงน้ำหนักเพื่อให้ผลการศึกษา มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

การศึกษาคูณภาพการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานในลักษณะของข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series) เพื่อทดสอบการเปลี่ยนแปลงของคูณภาพการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานของบริษัทว่าเป็นไปในทิศทางใด และศึกษาแนวโน้มการพัฒนาหรือปรับปรุงคูณภาพการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงาน ทั้งในส่วนของการเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานหลัก การเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานรอง และ การเปิดเผยข้อมูลตามส่วนงานในภาพรวมด้วย นอกจากนี้ผู้ที่สนใจอาจนำรูปแบบงานวิจัยนี้ไปทดสอบกับกลุ่มประชากรอื่น ๆ เช่น บริษัทจดทะเบียนในตลาดใหม่ บริษัทในกลุ่มธุรกิจการเงินและธนาคาร เป็นต้น เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน